

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
кафедра публічно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	Д БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Д 8 ПРАВО
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	ПРАВО
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Фінансове право» для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету за спеціальністю D8 «Право», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Укладач І.В. Ковальчук. Біла Церква: БНАУ, 2026. 19 с.

Розробник: І.В. Ковальчук, канд. юрид. наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічно-правових дисциплін (протокол № 1 від 18.08.2025 р.)

Завідувач кафедри публічно-
правових дисциплін,

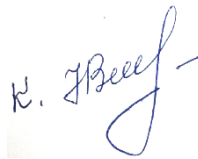
доцент

О.А. Сокиринська

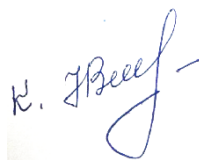
Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету (Протокол № 1 від 18.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент І.В.

Ковальчук

Гарант ОП «Право»
Канд. юрид. наук, доцент

І.В. Ковальчук

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
11. НАОЧНО-ДИДАКТИЧНЕ І ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	16
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За планом 2025-2026 навчального року на вивчення дисципліни «Фінансове право» для денної та заочної форми навчання передбачено 180 академічних годин (6 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 годин (лекції – 28, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 124 години, з яких на підготовку і захист індивідуального науково-дослідницького завдання виділено 20 год.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 6	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Вибіркова	
Змістових модулів – 5	Спеціальність D8 «Право»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт за вибором здобувача вищої освіти		4-й	4-й
Загальна кількість академічних годин – 180		<i>Семестр</i>	
		7-й	8-й
		<i>Лекції</i>	
		28 год.	12 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача – 7.	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		28 год.	18 год.
		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		124 год.	150 год.
		Підсумковий контроль: іспит (5 год.)	

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти першого рівня цілісної та логічно-послідовної системи знань у сфері мобілізації, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фінансових ресурсів держави.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Господарське право» тощо.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	3.1. Проводити збір інформації досліджуваної проблеми у галузі фінансового права. 3.2. Здійснювати інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	13.1. Застосування норм бюджетного, податкового та митного законодавства у взаємозв'язку з процедурами їх реалізації та контролю. 13.2. Реалізація процесуальних норм фінансового права при здійсненні фінансового контролю та розгляді спорів у фінансовій сфері.
РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.	14.1. Оцінювати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. 14.2. Аналізувати обґрунтованість юридично значущих фактів та інформаційних джерел у сфері фінансового права.
РН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних державних органів. Зокрема, реєстр судових рішень, електронний кабінет платника податків тощо.
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи	18.1. Використання принципів бюджетної системи України та доктрини фінансового федералізму при вирішенні питань розподілу фінансових ресурсів. 18.2. Застосування принципів законності та справедливості оподаткування при тлумаченні норм податкового законодавства та захисті прав платників податків.
РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях	22.1. Консультування платників податків щодо правомірності податкових зобов'язань та процедур оскарження рішень контролюючих органів. 22.2. Надання правових порад суб'єктам господарювання з питань дотримання фінансово-правових вимог та мінімізації фінансових ризиків.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО»

Змістовий модуль 1. Публічні фінанси. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Фінансове право

- 1.1. Правові основи фінансової діяльності
- 1.2. Фінансове право як галузь права України.
- 1.3. Фінансово-правові норми і фінансово - правові відносини.
- 1.4. Правові засади фінансового контролю в Україні.
- 1.5. Фінансово-правова відповідальність.

Змістовий модуль 2. Бюджетне право України.

- 2.1. Бюджетне право як галузь права України.
- 2.2. Правове значення бюджету.
- 2.3. Бюджетний процес в Україні.
- 2.4. Правове регулювання міжбюджетних відносин.
- 2.5. Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

Змістовий модуль 3. Правове регулювання публічних доходів в Україні.

- 3.1. Правове регулювання публічних та місцевих доходів.
- 3.2. Правове регулювання державних та місцевих видатків.
- 3.3. Фінансово-правові основи публічного кредиту та публічного боргу в Україні.
- 3.4. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування

Змістовий модуль 4. Фінансово-правове регулювання грошового обігу, платіжних систем та ринків фінансових послуг у сфері банківської діяльності і страхування. Фінансово-правові основи валютного регулювання.

- 4.1. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності в Україні.
- 4.2. Правове регулювання грошового обігу в Україні
- 4.3. Державна фінансова безпека та державна фінансова дисципліна.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лб.	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Публічні фінанси. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Фінансове право												
Тема 1.1	10	2	2			6	12	2				10
Тема 1.2	10	2	2			6	12		2			10
Тема 1.3.	12	2	2			8	10					10
Тема 1.4	12	2	2			8	12	2				10
Тема 1.5	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 1	56	10	10			36	56	4	2			50
Змістовий модуль 2. Бюджетне право України												
Тема 2.1	10	2	2			6	10					10
Тема 2.2	8		2			6	12		2			10
Тема 2.3	10	2	2			6	12	2				12
Тема 2.4	10	2	2			6	10					10
Тема 2.5	10	2	2			6	12		2			10
Разом за змістовим модулем 2	48	8	10			30	56	2	4			50
Змістовий модуль 3. Правове регулювання публічних доходів в Україні												
Тема 3.1	12	2				10	12	2	2			8
Тема 3.2	10	2				8	12	2	2			8
Тема 3.3	10		2			8	10		2			8
Тема 3.4	12	2	2			8	8	2				6
Разом за змістовим модулем 3	44	6	4			34	32	6	6			30
Змістовий модуль 4. Фінансово-правове регулювання грошового обігу, платіжних систем та ринків фінансових послуг у сфері банківської діяльності і страхування. Фінансово-правові основи валютного регулювання.												
Тема 4.1	10	2	2			6	8		2			6
Тема 4.2	12	2				10	10		2			8
Тема 4.3	10		2			8	8		2			6
Разом за змістовим модулем 4	32	4	4			24	26		6			20
Усього годин	180	28	28			124	180	12	18			150

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Публічні фінанси. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Фінансове право	
1.1. Правові основи фінансової діяльності Поняття, ознаки та функції фінансів. Публічні та приватні фінанси. Зміст та елементи фінансової системи держави. Принципи, напрями та методи фінансової діяльності держави і органів місцевого самоврядування. Органи управління державними фінансами. Правові основи фінансової діяльності органів місцевого самоврядування.	2
1.2. Фінансове право як галузь права України. Предмет і метод фінансового права. Система фінансового права і її місце в системі права України. Джерела фінансового права. Фінансове право як галузь законодавства. Інститут державних доходів. Інститут державного кредиту.	2
1.3. Фінансово-правові норми і фінансово - правові відносини. Поняття, види та характеристика фінансово-правових норм. Особливості фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансових правовідносин. Матеріальні фінансово-правові норми. Процесуальні норми.	2
1.4. Правові засади фінансового контролю в Україні. Поняття, принципи та завдання фінансового контролю. Види фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Система органів державного фінансового контролю. Органи державного фінансового контролю загальної та спеціальної компетенції. Правовий статус та повноваження органів державного фінансового контролю загальної компетенції. Правовий статус та повноваження органів державного фінансового контролю спеціальної компетенції	2
1.5. Фінансово-правова відповідальність. Відповідальність за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності. Ознаки фінансово-правової відповідальності. Поняття і склад фінансових правопорушень. Ознаки порушення фінансового законодавства. Фінансові санкції. Адміністративна відповідальність осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за порушення вимог і зобов'язань у фінансовій сфері.	2
Разом за змістовий модуль 1	10
Змістовий модуль 2. Бюджетне право України.	
2.1. Бюджетне право як галузь права України Предмет та метод бюджетного права. Принципи бюджетного права. Особливості бюджетно-правових відносин та характеристика норм бюджетного права. Система та джерела бюджетного права. Бюджетні повноваження як правовий інститут. Бюджетні повноваження держави та органів місцевого самоврядування.	2
2.2. Правове значення бюджету. Бюджет як правова категорія. Склад та принципи бюджетної системи України. Бюджетна класифікація та її склад. Зведений бюджет. Бюджетна класифікація. Програмна класифікація видатків.	
2.3. Бюджетний процес в Україні Бюджетний процес і принципи його здійснення. Стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу. Державний бюджет України: складання, розгляд, прийняття, виконання та звітність. Місцеві бюджети: складання, розгляд, прийняття, виконання та звітність.	2

2.4. Правове регулювання міжбюджетних відносин Поняття міжбюджетних відносин. Розмежування видатків між бюджетами. Розрахунок видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів. Поняття та види міжбюджетних трансфертів. Дотації вирівнювання. Субвенції. Кошти, що передаються до Державного бюджету та місцевих бюджетів з інших місцевих бюджетів. Додаткові дотації.	2
2.5. Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства. Сутність та завдання бюджетного контролю. Види, форми та методи бюджетного контролю. Правове регулювання повноважень суб'єктів бюджетного контролю. Поняття та види порушень бюджетного законодавства. Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства.	2
Разом за змістовий модуль 2	8
Змістовий модуль 3. Правове регулювання публічних доходів в Україні.	
3.1. Правове регулювання публічних та місцевих доходів Поняття та система публічних доходів. Класифікація публічних та місцевих доходів. Податкові платежі як джерела доходів державного та місцевих бюджетів. Система оподаткування в Україні. Неподаткові доходи держави та органів місцевого самоврядування. Порядок управління, обліку та контролю публічних доходів.	2
3.2. Правове регулювання державних та місцевих видатків. Поняття та класифікація державних і місцевих видатків. Поняття, види та принципи фінансування державних і місцевих видатків. Правовий порядок кошторисно-бюджетного фінансування. Правовий порядок програмно-цільового фінансування. Правовий режим фінансування окремих галузей господарства	
3.3. Фінансово-правові основи публічного кредиту та публічного боргу в Україні. Поняття кредитування. Місце та особливості державного кредиту. Співвідношення державного кредиту із системою державних доходів. Форми державного кредиту та підстави їх класифікації. Правове регулювання внутрішніх державних і місцевих позик. Поняття та види державного боргу. Правові засоби управління державним та муніципальним боргом.	2
3.4. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування Зміст правового регулювання страхування. Поняття, види і форми публічного страхування. Функції і принципи публічного страхування. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування. Правове регулювання обов'язкового державного пенсійного страхування.	2
Разом за змістовий модуль 3	6
Змістовий модуль 4. Фінансово-правове регулювання грошового обігу, платіжних систем та ринків фінансових послуг у сфері банківської діяльності і страхування. Фінансово-правові основи валютного регулювання.	
4.1. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності в Україні Банківська система України. Банківське право як підгалузь фінансового права (проблемні питання). Правовий статус Національного банку України. Функції Національного банку України, що пов'язані з фінансово-правовим регулюванням. Правове становище комерційних банків в Україні. Види банківських послуг.	2
4.2. Правове регулювання грошового обігу в Україні Грошова система України. Правове регулювання готівкового обігу.	2

Правове регулювання та форми безготівкових розрахунків. Валютне регулювання в Україні. Відповідальність за порушення валютного законодавства.	
4.3. Державна фінансова безпека та державна фінансова дисципліна. Поняття фінансової безпеки. Фінансова дисципліна. Фінансовий контроль як складова фінансової безпеки. Органи Державної фінансової інспекції України.	
Разом за змістовий модуль 4	4
Всього	28

6.2. Практичні заняття

Тема і зміст практичного заняття	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Публічні фінанси. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Фінансове право	
Тема 1.1. Правові основи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування	4
Тема 1.2. Фінансове право як галузь права України	2
Тема 1.3. Фінансово - правові норми і фінансово - правові відносини	2
Тема 1.4. Правові засади фінансового контролю в Україні	2
Тема 1.5. Фінансово-правова відповідальність	2
Разом за змістовий модуль 1	10
Змістовий модуль 2. Бюджетне право України.	
Тема 2.1. Бюджетне право як галузь права України	2
Тема 2.2. Правове значення бюджету	2
Тема 2.3. Бюджетний процес в Україні	2
Тема 2.4. Правове регулювання міжбюджетних відносин	2
Тема 2.5. Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства.	2
Разом за змістовий модуль 2	10
Змістовий модуль 3. Правове регулювання публічних доходів в Україні.	
Тема 3.1. Правове регулювання публічних та місцевих доходів	
Тема 3.2. Правове регулювання державних та місцевих видатків	
Тема 3.3. Фінансово-правові основи публічного кредиту та публічного боргу в Україні	2
Тема 3.4. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування	2
Разом за змістовий модуль 3	4
Змістовий модуль 4. Фінансово-правове регулювання грошового обігу, платіжних систем та ринків фінансових послуг у сфері банківської діяльності і страхування. Фінансово-правові основи валютного регулювання.	
Тема 4.1. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності в Україні	
Тема 4.2. Правове регулювання грошового обігу в Україні	2
Тема 4.3. Державна фінансова безпека та державна фінансова дисципліна.	2
Разом за змістовий модуль 5	4
Всього	28

6.3. Самостійна робота

Зміст	К-ть годин
Опрацювання літератури та нормативних документів, що визначають основні положення фінансового права. <i>Теоретичні завдання:</i> – Проблеми фінансового права та шляхи їх вирішення (критичний аналіз судової практики). – Структура фінансового права (у формі візуального узагальнення – схема, таблиця, інфографіка тощо).	36
Добір і самостійне опрацювання джерел з історії фінансового права за вибором здобувачів освіти.	30
<i>Дослідницькі завдання:</i> Дослідити та описати бюджетних асигнувань: дотацій, субсидій та субвенцій (на конкретних прикладах).	30
<i>Практичне завдання:</i> Розробити структурну схему бюджетного процесу (на загальнодержавному або місцевому рівні).	34
<i>Практичні (кейсові) завдання</i> – охарактеризуйте тарифне ціноутворення; – опишіть організаційно-правові форми міжнародного митного співробітництва	24
Всього	124

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ (*4 год.).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання гармонійно поєднує теоретичну й практичну складові (лекційні й практичні заняття). Передбачено, що всі форми організації навчання є практико-орієнтованими, оскільки повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність здобувачів вищої освіти, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: критичного мислення, рефлексії, дискусії, мозкового штурму, навчального тренінгу, колаборативного навчання, медіаосвіти тощо.

***В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle BNAU для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів вищої освіти;
- виконання творчих завдань на основі перегляду медіатекстів (лекцій іноземною мовою) з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється після кожного контрольного заходу.

По завершенню 7-го семестру – іспит.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проєктів, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проєктів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Максимальний бал	20	20	20 (10 x 2)	10	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази): сайти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з Youtube та публічні відеолекції іноземною мовою в записі.
3. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проектор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Податковий Кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Митний кодекс України від 13.03.2012. № 4495-VI. Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Закон України Про банки і банківську діяльність від 07.12.2000 № 2121-III. Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
6. Закон України Про цінні папери і фондовий ринок від 23.02.2006 № 3480-IV. Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
7. Закон України Про валюту і валютні операції від 21.06.2018 № 2473-VIII. Відомості ВРУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
8. Legal Regulation of Agricultural Taxation / I. Kovalchuk, V. Melnyk, T. Novak, A. Pakhomova // European Journal of Sustainable Development. - 2021.- Vol. 10, № 1. - P. 479-494. Doi: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p479>
9. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик та ін.] ; за ред.: М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2019. - 414 с.
10. Kovalchuk I. Земельний податок як складова дохідної частини місцевих бюджетів / I. Kovalchuk, O. Sokyrynska // European political and law discourse. – 2020. – Vol. 73, is. 3. – С. 210-215.
11. Ковальчук І.В. Гармонізація податкового законодавства України та ЄС у сфері оподаткування агробізнесу / І.В. Ковальчук // Polish science journal. – 2020. – Is. 2(23). - С. 158-162.
12. Ковальчук І.В. Правове регулювання запобігання корупції у бюджетній сфері / І.В. Ковальчук // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: Актуальні питання запобігання та протидії корупції (БНАУ, 16 жовтня 2019 р.). – Біла Церква, 2019. – С. 19 – 22.
13. Ковальчук І.В. Правове регулювання фінансового контролю: європейський досвід / І.В. Ковальчук // Гарантії забезпечення прав і свобод людини та правові проблеми запобігання корупції в Україні в умовах євроінтеграції: матеріали Всеукраїнського круглого столу (м. Біла Церква, 6 грудня 2018 р.). – Біла Церква, 2018. – С. 19 – 22.
14. Фінансове право України: навчальний посібник / [М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський]. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.
15. Kovalchuk I. Harmonization of regulatory regulation of digitalization of state financial control in Ukraine: challenges and prospects for adaptation to

European Union standards / I. Kovalchuk // Customs Scientific Journal. – 2025. – № 1. – Р. 23-29. DOI <https://doi.org/10.32782/2308-6971/2025.1.3>

16. Методичні вказівки для організації аудиторної та позааудиторної роботи з навчальної дисципліни «Фінасове право» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право /укл. І.В. Ковальчук, І.В. Малишко – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 41 с.

<https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8114>

17. <https://www.culonline.com.ua/> - бібліотека

В якості курсів для неформальної освіти пропонуються:

- Як аналізувати політичні фінанси - <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/political-finance-analysis/>
- Фінанси для нефінансистів - <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/finance-for-beginners/>
- Бюджетний процес. Основи - <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5126>
- Гендерно орієнтований підхід у бюджетному процесі - <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/384>